

Moderne architectuurwandeling langs nieuwbouw- en renovatieprojecten in de binnenstad van Haarlem

Start ABC Architectuurcentrum **Groot Heiligland 47** Haarlem

Je verlaat het **ABC (1)** en gaat naar links. Loop langs het Frans Hals Museum en sla aan het eind van de straat rechtsaf de **Gasthuisvest** op. Bij de **Grote Houtstraat** ga je weer rechtsaf. Op **nummer 113** zie je de kledingwinkel van Esprit. Aan de gevel herken je nog de voormalige bioscoop ‘Cinema Palace’, die hier tot 2012 gehuisvest was. Opvallend op nummer 99 is de nieuwbouw van Apple. Met behoud van oude elementen is op nummer 93 het voormalige gebouw van het Haarlems Dagblad verbouwd tot winkel van Zara.

Loop verder tot aan het **Verwulft**. Links voor je zie je het zogenoemde **Millennium Monument(A)** , een ontwerp van Thijs Asselbergs. In de jaren negentig hing hier een klok, die de tijd tot de millenniumwisseling aangaf.

Ga nu linksaf langs het warenhuis waarin van 1934 tot 2016 Vroom en Dreesmann zat. Aan de linkerhand nog de prachtige oude drogisterij Van der Pigge, die zich destijds bij de bouw van het warenhuis met succes tegen sloop verzette. Loop links de **Gierstraat** in. Bij de splitsing met de **Grote Houtstraat** passeer je de ingang van het Proveniershofje. De tuinarchitecte Sanne Horn heeft het ontwerp gemaakt voor de nieuwe tuin van dit hofje.

Ga hierna rechtsaf de **Kerkstraat** in (let op het dorpe en groene karakter van dit straatje midden in het centrum) en ga voor de kerk linksaf de **Korte Annastraat** in. Je vervolgt de route door de 1e straat rechts, de **Popelingestraat**, in te gaan waar op nummer 2 het **Louis Ludwighofje (3)** zichtbaar is (bouwjaar 2013 door Collo Architecten).

Je gaat nu linksaf via de **Oude Raamstraat** richting **Raamvest** waar je rechtsaf slaat. Bij de stoplichten zie je, aan de overkant, op de kruising **Raamsingel** en **Wilhelminastraat** de aanbouw en uitbreiding van de **Haarlemse Stadsschouwburg (4)** door architect Erick van Egeraat en

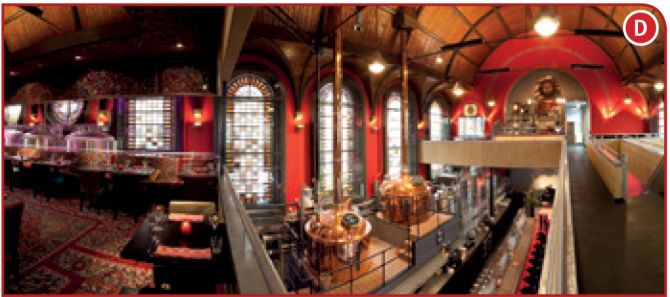
de met patina gekleurde ornamenten van keramiste Babs Haenen. Vervolg je weg rechts door de **Wilhelminastraat**. Aan het einde aan de linkerkant op nummer 12 staat het voormalig **ING kantoor (5)**, een ontwerp van Max van Aerschot. Aan de rechterhand de **Raakspoort (6)** ontworpen door Bolles en Wilson Architecten met de **Pathé bioscoop (B)** met ondergrondse zalen en een publiekshal en kantoren van de gemeente Haarlem. Schuin aan de overkant het **Patronaat (C)**, het poppodium van Haarlem ontworpen door Diederendirix Architecten.

Sla twee maal rechtsaf en kom via de **Raaks** en **Jacobstraat** op het **Hortusplein**. Rond dit plein bevinden zich verschillende winkels en horecagelegenheden, waaronder de **Jopenkerk (D)**. In deze voormalige Jacobskerk is nu een grand café/restaurant gevestigd en wordt het Haarlemse Jopenbier gebrouwen. Het interieur is ontworpen door E.S.T.I.D.A.. Midden op het plein staat de glazen entree van de ondergrondse parkeergarage met 1200 plaatsen. Het Hortusplein maakt onderdeel uit van de herontwikkeling van het Raaksgebied. Naast winkels, kantoren en horeca telt het gebied ook 200 woningen. De verschillende nieuwe wooncomplexen zijn ontworpen door Jo Crepain (Crepain Binst Architecture) en Jaap Graber (Claus en Kaan Architecten). De oude HBS-B is blijven staan; daar zijn klaslokalen woning geworden.

Je gaat verder via de **Drossestraat** naar **De Entree (8)** op de hoek met de Gedempte Oude Gracht. Dit eigenninnig zwarte gebouw van Claus en Kaan Architecten omvat naast de commerciële ruimten van Randstad Uitzendbureau ook acht woningen. Ga aan de overkant even bij **De Vries Boekhandel (9)** naar binnen. Deze boekhandel bestaat al meer dan 100 jaar en is in de loop van de jaren via de aankoop van belendende panden uitgebreid. Door een binnentuin te overdekken heeft de architect Yske Braaksma de verschillende historische panden op een ingenieuze wijze met elkaar verbonden. Schuin aan de overkant zie je de **Zijlpoort (7)**. Dit voormalig hoofdpostkantoor uit 1920 van de architect J. Crouwel is door Max van Aerschot omgebouwd tot gemeentelijk kantoor. Bij de gevels zijn de verdwenen stalen ramen met fijnmazige roede verdeling weer gereconstrueerd. De nieuwe kantoor gevels aan de Zijlstraat zijn opgetrokken uit gebroken donkerrood metselwerk.

Je loopt verder de **Gedempte Oude Gracht** in en twee keer linksaf door de **Stoofsteeg** naar de **Koningstraat** langs het nieuwbouwcomplex Koningscarré. Tijdens openingstijden van de winkels kun je door een poort vanaf de Koningstraat de binnentuin bekijken.

Als je de **Koningstraat** uitloopt kom je uit op de **Grote Markt**. Je loopt voor het stadhuis langs met in de uitbouw de VVV Haarlem en gaat de **Barteljorisstraat** in, net als de Zijlweg en de Houtstraat bekend van Monopoly. Op nummer 14 heeft een opticien in 1988 een winkelpand met een glazen gevel laten neerzetten. Sinds 2010 is het in gebruik als kledingwinkel Superdry Store. Voor de Hema sla je linksaf langs het hofje van Oorschot naar de **Krocht**, waar op de nummers 1-25 appartementen zijn gerealiseerd in de voormalige **meisjes HBS (10)**.

Op de tegenoverliggende hoek staat een Marokkaanse moskee genaamd **Arrahman (E)** (architect Gerard Rijnsdorp 2004 en uitbreiding 2010). Hier ga je rechtsaf de **Lange Margarethastraat** in om aan het eind van de straat rechtsaf te slaan en via de **Nassastraat** linksaf op de **Kruisstraat** aan te komen. Deze straat is een onderdeel van de zogenoemde Rode Loper: een **fiets- en wandelvriendelijke route door het centrum (F)**. In de bestrating, ter hoogte van AH, is een symbool zichtbaar ter herinnering van een ontploffing (1573) waarbij de oude Kruispoort (stadspoort) in puin veranderde.

Via de **Kruisstraat** en **Kruisweg** loop je naar het **Stationsplein (11)** met haar prachtige monumentale station uit 1908 van de architect Dirk Margadant. Bij de herinrichting van het plein en de bouw van een **ondergrondse fietsenstalling(12)** met ruim 5.000 plaatsen is samengewerkt met Wurk architecten.

Je loopt nu verder, voor het station langs en dan rechtsaf de **Jansweg** op. Je steekt de **Parklaan** en de **Nieuwe Gracht** over en komt in de **Jansstraat**. Op de hoek met de **Ridderstraat** zie je de Janskliniek, een verpleeghuis. Even verderop op nummer 40-42 is in de voormalige Janskerk nu het publiekscentrum van het **Noord-Hollands Archief (13)** gevestigd.

Hier steek je over, loopt via de **Begijnesteeg**, even naar rechts via de **Korte Begijnestraat** hier vind je het **Johan Enschedéhof (14)** ontworpen door Joost Swarte en Henk Döll (let op hekken en glas en lood raam) en op geleverd in 2007. Dit moderne hofje staat in open verbinding met hofje De Bakenesserkamer, het oudste hofje van Haarlem, dan linksaf de **Wijde Appelaarsteeg** naar het **Philip Frankplein**.

